

Nr 183.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående höjning af arvodet till amanuensen vid domkapitlet i Lund; gifven Stockholms slott den 15 april 1910.

Under återopande af närlagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva, att, intill dess ny reglering af amanuensens vid domkapitlet i Lund löneförmåner i vederbörlig ordning kan komma att vidtagas, till honom må af ränteinkomsten å den under domkapitlets förvaltning stående äldre pastoraliefonden, i den mån samma ränteinkomst därtill lämnar tillgång, utbetalas ett årligt aflöningsbidrag af högst 300 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min Allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

P. E. Lindström.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 15 april 1910.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 grefve EHRENSVÄRD,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW.

Departementschefen, statsrådet Lindström, anförde härefter:

»Uti underdånig skrifvelse den 18 november 1908 har domkapitlet i Lund gjort framställning om höjning af arfvodet till amanuensen vid domkapitlet samt i sådant afseende anført följande.

Enligt den genom nådiga cirkuläret den 13 juni 1902 fastställda aflöningsstat för tjänstemännen vid de ecklesiastika konsistorierna utgjorde amanuensens vid domkapitlet i Lund arfvode 1,800 kronor för år. Detta arfvode kunde under nuvarande förhållanden icke anses motsvara billiga anspråk i förhållande till det arbetskraf, som måste ställas på konsistorie-amanuensen i Lunds stift, hvilket i alla afseenden, utom i fråga om areal,

torde vara större än något annat af rikets stift. Då härtill komme, att den vid domkapitlet tjänstgörande amanuensen, e. o. hofrättsnotarien Fr. Callmer numera innehaft befattningen under något mera än fem år, efter hvilken tid de flesta andra statens tjänstemän åtnjöte förmånen af ålders-tillägg, funne domkapitlet det högeligen önskvärdt att löneförbättring i någon form kunde beredas honom.

Som det emellertid icke vore att förvänta, att en förhöjning af hans arfvode nu skulle kunna utverkas och erhållas af statsverkets medel, hade domkapitlet nödgats se sig om efter en annan utväg att, utan anlitan- de af nämnda medel, kunna bereda honom åtminstone någon förbättring i hans jämförelsevis ringa lön. Domkapitlet tilläte sig härvid erinra därom, att under åren 1877—1902 utbetaltes, med Kungl. Maj:ts för vissa år i sän- der lämnade medgifvanden, första gången genom nådigt bref den 30 december 1876 och senast genom nådigt bref den 17 november 1899, ur den under domkapitlets förvaltning varande så kallade äldre pastoralie- fonden ett belopp af 400 kronor årligen såsom löneförhöjning åt amanu- ensen. Beloppet upphörde att utgå med nya lönestatens tillämpning år 1903, vid hvilkens fastställande det föreskrifvits, att äldre pastoraliefonden fortfarande skulle bekosta domkapitlets utgifter för bokinköp, inbindning af böcker och tidningsprenumeration.

Ifrågavarande fond vore grundad på en post besparade pastorats- inkomster från tiden före år 1820, då det i skolordningen föreskrifvits, att dylika efter den tiden uppkommande besparingar skulle ingå till vissa elementarläroverkskassor. Den hade ursprungligen utgjort en summa af omkring 1,000 kronor och hade sedermera icke haft andra inkomster än räntor. Fondens tillgångar utgjorde vid 1903 års början 11,150 kronor 40 öre och vid 1907 års slut 12,803 kronor 29 öre, hvadan alltså fonden under dessa fem år ökats med 1,652 kronor 89 öre. Under samma tid hade inkomsterna i medeltal uppgått till 510 kronor 53 öre och utgifterna be- löpt sig till 177 kronor 5 öre årligen. Vid 1908 års slut kunde fonden beräknas äga en tillgång af omkring 13,200 kronor.

På grund häraf och då äldre pastoraliefonden alltså utan någon som helst olägenhet torde kunna för en kortare eller längre tid framåt, till dess ny reglering af amanuensens löneförmåner kunde varda i vederbörlig ord- ning verkställd, lämna ett bidrag för ändamålet å 400 kronor, i likhet med hvad som ägt rum under ofvanberörda 26 år, hemställde domkapitlet, det Kungl. Maj:t täcktes medgifva att, till beredande af löneförbättring åt den hos domkapitlet anställde amanuensen, måtte från och med 1909 års början och tillsvidare få utbetalas ett belopp af 400 kronor årligen.

Statskontoret, som på grund af nådig remiss den 22 maj 1909 afgifvit underdånigt utlåtande i detta ärende, har därvid yttrat följande.

Till ifrågavarande amanuens hade, såsom domkapitlet riktigt erinrat, under åren 1877—1902 från äldre pastoraliefonden utgått ett årligt aflöningsbidrag af 400 kronor. Men vid den aflöningsstat för tjänstemännen vid de ecklesiastika konsistorierna, som fastställts genom nådiga cirkuläret den 13 juni 1902 och som ännu vore gällande, vore fästadt det förbehåll, att med densammans trädande i kraft rätten till förut utgående, i staten icke upptagna aflöningsbidrag och sportler skulle upphöra med undantag för vissa till konsistorienotarierna utgående medel. På grund af detta förbehåll torde Riksdagens medgifvande vara erforderligt, om nu föreliggande underdåniga hemställan ansåges böra bifallas.

I fråga om de af domkapitlet anförda skälen för löneförbättringens önskvärdhet kunde statskontoret icke tillmäta någon betydelse åt den af domkapitlet i sådant afseende anförda omständighet, att tjänstgörande amanuensen numera innehaft befattningen under något mera än fem år, efter hvilken tid de flesta andra statens tjänstemän åtnjöte förmånen af ålders-tillägg. Enligt gällande aflöningsstater vore ju ålderstillägg tillförsäkradt endast ordinarie tjänstemän. Däremot ville statskontoret icke bestrida att, såsom domkapitlet anført, amanuensarfvodet under nuvarande förhållanden icke kunde anses motsvara billiga anspråk i förhållande till det arbetskraf, som måste ställas på konsistorieamanuensen i Lunds stift, hvilket enligt domkapitlets förmenande i alla afseenden utom i fråga om areal vore större än något annat af rikets stift. Statskontoret funne denna åsikt bestyrkt af hvad domkapitlet anført i sitt yttrande den 13 juli 1901 angående då ifrågasatt lönereglering för de vid domkapitlen och Stockholms stads konsistorium anställde tjänstemän och betjante m. m. Domkapitlets nysnämnda yttrande utmynnade, hvad konsistorieamanuensen anginge, i ett förslag om en betydligt högre aflöning, än som sedermera vid 1902 års lönereglering beviljats, hvarförutom domkapitlet, med afseende på den årliga ökningen i expeditionsgöromålen, hemställt om anställande af en andre amanuens med aflöning af 1,500 kronor, hvilken hemställan vid löneregleringen lämnats utan afseende.

I fråga om beloppet af det aflöningsbidrag, som äldre pastoraliefonden utan olägenhet skulle kunna lämna, hade domkapitlet uppgifvit, att nämnda fond under de fem åren 1903—1907 i medeltal haft en årsinkomst af kronor 510: 53 och årliga utgifter till belopp af kronor 177: 05. Netto-behållningen hade således varit kronor 333: 48 om året. Här af syntes, att beviljande af det äskade beloppet 400 kronor skulle leda till fondens förminskning, hvarför detsamma torde böra nedsättas till 300 kronor.

På grund af hvad statskontoret anfört hemställde statskontoret, det Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att, intilldess ny reglering af konsistorieamanuensens i Lund löneförmåner blefve i vederbörlig ordning verkställd, till honom finge från äldre pastoraliefonden utbetalas ett årligt aflöningsbidrag af 300 kronor.

I anslutning till hvad statskontoret i ärendet anfört tillstyrker jag, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att, intill dess ny reglering af amanuensens vid domkapitlet i Lund löneförmåner i vederbörlig ordning kan komma att vidtagas, till honom må af ränteinkomsten å den under domkapitlets förvaltning stående äldre pastoraliefonden, i den mån samma ränteinkomst därtill lämnar tillgång, utbetalas ett årligt aflöningsbidrag af högst 300 kronor.»

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, i nåder bifalla; och skulle nådig proposition aflåtas till Riksdagen af den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ernst Törnell.
